

Ledelsesvurdering 2. tertial 2013

1. Innledning

NHM har generelt en stram økonomisk situasjon hvor hovedutfordringene knytter seg til et betydelig etterslep over flere år når det gjelder manglende fornying av utstillinger, oppgradering av magasiner og bevaring av samlinger, samt generelt vedlikehold knyttet til bygningsmassen. Situasjonen er bl.a. utførlig beskrevet i Stortingsmeldingen; Tingenes Tale og i Riksrevisjonens undersøkelse av bevaringen og sikringen av samlingene ved statlige museer. I de siste års budsjetttildelinger fra Universitetsstyret har museene fått en varig budsjettstyrking på kr 10 millioner årlig, hvorav kr 7 millioner er bevilget til NHM. Sammen med UiOs øremerkede bevilgninger knyttet til REVITA og innsparinger som følge av innføringen av ordningen med MVA-refusjon for museumsvirksomheten, har dette gitt museet en styrket økonomi og et reelt handlingsrom for å kunne prioritere og iverksette tiltak for å gradvis redusere dette etterslepet. Tidligere ga i tillegg Kunnskapsdepartementet årlige tilleggsbevilgninger til REVITA-arbeidet, men de siste årene er dette helt bortfalt og videre støtte vurderes som høyst usikkert.

2. Vurdering av status

a. Vurdering av status for oppnådde resultater/gjennomført aktivitet

NHM har fulgt opp ambisjonene i strategi- og årsplan, og planlagte aktiviteter er i hovedsak gjennomført som forutsatt.

På forskningsområdet har det vært god aktivitet og etter noen år med nedgang i publiseringen har det fra 2012 vært en positiv utvikling når det gjelder antall publikasjoner og publikasjonspoeng. Fokus på publisering og formidling har høy prioritet, og for 2013 har museet videreført ordningen fra 2012 med å avsette egne budsjettmidler til publiseringstøtte for populærvitenskapelig skriftproduksjon. Med ambisjoner om å heve forskningens kvalitet og kvantitet ytterligere, er museet nå i gang med å reorganisere forskningsvirksomheten gjennom opprettelse av nye forskningsgrupper. For å styrke den eksterne prosjektvirksomheten og tilrettelegge for økt tilgang på eksterne prosjektmidler, så har museet i tillegg ansatt en egen prosjektcontroller som tiltrådte rett før sommeren. Implementering av «Handlingsplan for innovasjon» er igangsatt.

Antall besøkende til hagen er fortsatt stabil og god (4 % økning sammenlignet med fjoråret), men det har vært en nedgang i antall besøkende til museene på ca. 12 % sammenlignet med tilsvarende periode i fjor (fra 78432 til 68815). Nedgangen viser at behovet for fornyelse av de faste utstillingene er åpenbare. Museet åpnet i april en egen sommerbutikk i tilknytning til hovedgården som har blitt veldig godt mottatt. I arbeidet med fornyelse av utstillingene er det utarbeidet fullstendige innholdskonsepter for alle de 6 nye basisutstillingene. Endelig designutforming av disse er lagt ut på anbud og det er allerede levert et ferdig designkonsept for ny utstilling om menneskets utvikling. Designkonseptene for de øvrige basisutstillingene forventes avsluttet fortløpende i løpet av året. Prosessen med å legge dette arbeidet ut på anbud og benytte eksterne designfirma har så langt vært veldig positiv.



Eiendomsavdelingen har siden nyttår arbeidet med prosjektering av den bygningsmessige rehabiliteringen av Waldemar C. Brøggers hus, og forprosjektet er nå ferdig utarbeidet. Oppstart av selve rehabiliteringen ventes tidligst å bli igangsatt fra 1. halvår 2015, og det betyr samtidig at målet om fornyelse av basisutstillingene, som opprinnelig var fastsatt til innen 31.12.2013, må forskyves tilsvarende.

I arbeidet med sikring og bevaring av samlingene, er overflyttingen av samlingsmateriale til nye lokaler på Økern i god rute. For inneværende år har museet i tillegg fått en ekstrabevilgning på 3 mill. kroner (av totalt 9 mill. kroner over 3 år) til en midlertidig satsning knyttet til massedigitalisering av samlingene. I organiseringen av massedigitaliseringsarbeidet har museet valgt å bruke eksterne aktører gjennom å legge arbeidet ut på offentlig anbud, og anbudsprosessen har så langt vært en ubetinget suksess. Anbudskontrakt om massedigitalisering av General karplanteherbariet er allerede inngått, og p.t. er 26 paller med materiale oversendt Finland, og de har kommet i gang med fotograferingen. De har pr. dato tatt bilder av 44808 foldere og herbarieark.

Forberedelsene til Botanisk hages 200- års jubileum i 2014 er i god rute.

b. Status for den økonomiske situasjonen

Regnskapet for museets totaløkonomi viser ved utgangen av 2. tertial 2013 et akkumulert resultat på i overkant av 24,8 mill kr (i ubrukte midler) hvorav kr 25,1 mill ble overført fra 2012. Rundt 11,3 mill kr gjelder utsatt/forskjøvet aktivitet forbundet med basisvirksomheten og vel 13,5 mill kr knytter seg til museets prosjektvirksomhet (dvs. bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet) hvor prosjektinntektene i stor grad allerede er regnskapsført men hvor aktivitetene og kostnadene påløper senere. Periodens akkumulerte resultat er således mer å anse som en forpliktelse for fremtidig aktivitet enn et reelt fritt disponibelt resultat. Korrigert for fjorårets overføringer, så innebærer periodens isolerte resultat for totaløkonomien et samlet resultat på kr 245 tusen i merforbruk.

De største avvikene i forhold til budsjett knytter seg primært til basisvirksomheten, hvor det er noe utsatt og forskjøvet aktivitet sammenlignet med opprinnelig periodisering av budsjettet. Herav er bl.a. vel 2,6 mill kr knyttet til forsinkelse vedrørende større utstyrsinnkjøp. Isolert sett viser basisøkonomien et akkumulert resultat på 0,6 mill kr som sammenlignet med periodens budsjett innebærer et samlet budsjettavvik/mindreforbruk på 5,1 mill kr.

Når det gjelder museets prosjektvirksomhet (dvs. bidrags- og oppdragsfinansierte virksomhet), så er avvikene mot budsjett små. Periodens regnskap viser et samlet akkumulert resultat på kr 13,5 mill. Dette er om lag 1,6 mill kr bedre enn opprinnelig budsjett.

Totaløkonomien til museet vurderes å være god og prognosene for året er justert. Ny resultatprognose for totaløkonomien indikerer samer kr 12,3 mill i ubrukte midler ved utgangen av 2013. Av dette er kr 9,1 mill knyttet til prosjektøkonomien og de resterende 3,2 mill kr gjelder basisøkonomien. Langtidsbudsjettet viser fortsatt en positiv balanse i 2018.

c. Vurdering av vesentlige usikkerhetsfaktorer

Regnskapet pr. 2. tertial indikerer en god og forsvarlig utvikling sammenlignet med årsbudsjettet for 2013 og det er etter museumsledelsens oppfatning ingen vesentlige usikkerhetsmomenter knyttet til gjennomføring av budsjettet for 2013 innenfor årets totalramme.

Når det gjelder gjennomføring av langtidsplanene så er det fortsatt usikkerhet knyttet til den videre utbygging av magasinene på Økern. Tilleggsarealene i kjelleren som det nå er inngått avtale om, løser problemet i forhold tømning av Brøggers hus før planlagt rehabilitering i 2015. For i tillegg å kunne starte rehabiliteringen av Collets hus, er NHM helt avhengig av å øke leiearealene på Økern til totalt 7000 kvadratmeter innen 2016. Lokalisering av samlingene til Økern gjør det mulig å ivareta riksrevisjonens krav om tilfredsstillende sikring og bevaring av samlingene. Samtidig er også flytting av samlingene helt nødvendig for å kunne gjennomføre en omfattende rehabilitering av Brøggers og Collets hus, som igjen er en forutsetning for å kunne fornye utstillingene.

Dato: 26. september 2013

Arne Bjørlykke
museumsdirektør

Geir Rogstad
avdelingsdirektør